

A LEGTÁJÉKOZOTTABB ÉS -TÁJÉKOZATLANABB EMBEREK ELUTASÍTÓK, VÁRAKOZÓ ÁLLÁSPONTON A TÁRSADALOM FELE

Nem feltétlenül oltásellenesek a szkeptikusok

Várakozó állásponton van, mérlegel, de leginkább gyötrődik a romániai társadalom mintegy fele az oltással kapcsolatos, egymásnak ellentmondó információk és vélemények miatt – állapította meg lapunknak Sántha Ágnes szociológus. Az egyetemi oktató szerint a járványhelyzet is arra int: nem lehet elég korán nekilátni az egészségfejlesztésnek és -nevelésnek.

» HAJNAL CSILLA

A társadalom jelentős része nem oltásellenes, hanem inkább oltásszkeptikus, azaz óvatos a lapunknak nyilatkozó szakértő szerint. Sántha Ágnes, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem közegészségügyi szolgáltatások és politikák szakának oktatója a koronavírus elleni vakcinák, a javában zajló oltási kampány kapcsán úgy véli, a legtöbb esetben nincs szó szándékos szabotázsról, egy gyógyszeripari fejlesztés elutasításáról. „Nagyjából minden ötödik emberről mondható el, hogy radikálisan oltásellenes, éppen annyi, mint ahány a meggyőződéses oltáspárti. A többiek – és ez a társadalomnak legalább a fele – várakozó állásponton vannak, mérlegelnek, de leginkább gyötrődnek az egymásnak ellent-

mondó információk és a kollégák, barátok, rokonok, szomszédok elmentés elvárásai és a – ne tagadjuk – sokszor megbélyegző véleménye között” – osztotta meg tapasztalatait megkeresésünkre a szociológus.

Nem csak a tudatlanság mérvadó

Nemzetközi kutatások igazolják, hogy általában van összefüggés a tájékozottság mértéke és a vakcinához való hozzáállás között, de az oltásokból kimaradók csoportja erősen polarizált. Azok körében a legnagyobb az elutasítás, akik a társadalmi „hierarchia” legalján, illetve a legtetején állnak, vagyis a legtájékozatlanabbak és a legtájékozottabbak körében. „Nálunk, Erdélyben az elmúlt évek kisebb regionális járványai szintén azt mutatták, hogy a kisgyermekes részére ajánlott oltásokból két csoport marad ki: a társadalom peremére szorult, sokszor írástudatlan szülők gyermekei, valamint a »főáramtól« eltérő nézeteket valló, a természetes életmódra törekvő, jómódú középosztály gyermekei. Egyik csoport a hiányos tudása miatt, a másik meggyőződésből. Tehát nem mondhatjuk, hogy az oltásellenesség oka csak a tudatlanság lenne” – összegezte a társadalomkutató. Sántha Ágnes úgy véli, az egészségfejlesztésnek nem lehet elég korán nekilátni: az egészségnevelést már óvodáskortól érdemes elkezdni, 11–12 éves korban azonban



Sántha Ágnes szociológus, egyetemi oktató

rá kell erősíteni, hiszen a serdülőkor már nem a szülői befolyás alatt telik. „A gyermekek egyre inkább átveszik a szülőktől saját egészségük »menedzselését«, és magatartásukat önálló meggyőződéseik vezérlik. Az egészségkompetenciák gyökerei mélyek, a személyiség részei – gyermek- és főleg serdülőkorban válnak azokká. Ezért van az, hogy az egész-

» Nagyjából minden ötödik emberről mondható el, hogy radikálisan oltásellenes, éppen annyi, mint ahány a meggyőződéses oltáspárti.

ségmagatartás felnőttkorban már ellenáll a változásnak minden tudás és tájékozottság dacára” – vallja az EMTE oktatója.

Fontos az egészségügyi fogalmak ismerete

Borbély Tímea, a Sapientia közegészségügyi szolgáltatások és politikák szakának másodéves hallgatója elmondta, a járványokról, oltásokról és más közegészségügyi fogalmakról annyit tudott egyetemi éve előtt, amennyit minden átlagos 18–19 éves fiatal. „Az átlagos alatt azt értem, hogy tisztában voltunk a fogalmakkal, hallottuk, illetve használtuk már őket a hétköznapi életben. Viszont ezt felszínes tudásnak nevezném, mivel ez egy olyan témakör, ami sokkal mélyebb, azaz rengeteg információt és tudást foglal magában” – mondta el a sapientias diáklány. Úgy véli, a közegészségügyi fogalmak ismerete nemcsak azok számára fontos, akik ezen a területen szeretnének elhelyezkedni, hanem a társadalom valamennyi felnőtt tagjának bővebben kellene ezekről tanulnia. Ezt pedig az iskolában lehet hatékonyan megtenni, minél kisebb kortól. A megfelelő tudás a jelenlegi járványhelyzetet is sokkal kezelhetőbbé tette volna, és az „oltás-kérdés” se okozna akkora fejtörést – osztotta meg véleményét a közegészségügyi szolgáltatások és politikák szak hallgatója.

Járványhelyzettől függetlenül megnyitnak az óvodák februárban

» BÁLINT ESZTER

Fellélegezhetnek a kisgyerekes szülők, Sorin Cîmpeanu oktatási miniszter bejelentése szerint ugyanis a járványhelyzettől függetlenül a második félévtől megnyitnak az óvodák. „A zöld, a sárga és a vörös forgatókönyv esetében is nyitva tartanak az óvodák” – jelentette ki a tanügyi tárca vezetője az Antena 3 hírtelevízió műsorában. Mint ismeretes, az iskolák és óvodák február 8-ai megnyitására február 2-án születik végső döntés, de az már biztos, hogy az egyes megyék, települések járványhelyzete határozza majd meg a nyitást és ennek mikéntjét.

A zöld forgatókönyv ezúttal is ott alkalmazható, ahol alacsony a koronavírussal fertőzötték száma, az ilyen településeken valamennyi óvoda és iskola megnyithatja a kapuit. A sárga forgatókönyv ott lép érvénybe, ahol 1,5 és 3 között van az ezer főre eső fertőzött, itt az óvodások, az 1–4., valamint a végzős, vagyis 8. és 12. osztályosok vehetnek részt jelenléti oktatásban, a többiek online folytatják a tanulást. A 3 ezrelék fölött alkalmazott vörös forgatókönyv azt jelenti, hogy csak az óvodások és az elemi osztályosok térhetnek vissza a tanintézetekbe, a többiek laptopok, táblagépek előtt vesznek részt az órákon. Egy új forgatókönyvet is ki-

dolgoztak ugyanakkor a hatóságok, 6 ezrelék fölött karantént rendelnek el, és az oktatás minden szinten az online térben folytatódik a második félévben is.

Sorin Cîmpeanu a vasárnap esti műsorban hangsúlyozta, az óvodák esetében február 8-a után nem lesznek már korlátozások. „A legnehezebb az elemi osztályos és az óvodás gyerekekkel dolgozni. Nem mondom, hogy könnyű lenne online dolgozni az 5–8. osztályos, gimnáziumi diákokkal vagy egyetemistákkal, de az óvodák és az elemi osztályok esetében a legnehezebb elképzelni, hogyan tudna hatékony lenni. Nem tudod megtanítani a gyereket online írni” – fogal-

» A miniszter közölte azt is, hogy az ismeretek elmélyítésére használhatják a második félévtől a heti plusz öt órát azok a pedagógusok, akiknek sikerült az online oktatás ideje alatt a teljes tananyagot leadniük.

mazott a tárcavezető. Sorin Cîmpeanu elmondása szerint a járványhelyzet jelenlegi állása szerint a 2,9 millió diákból 1,4 millió térhet vissza február 8-án az iskolapadokba, de természetesen még sok minden változhat. A miniszter közölte azt is, hogy az ismeretek elmélyítésére használhatják a második félévtől a heti plusz öt órát azok a pedagógusok, akiknek sikerült az online oktatás ideje alatt a teljes tananyagot leadniük. Cîmpeanu pontosította azt is, hogy az ismeretek elmélyítésére szánt többletmunkáért ugyanúgy bruttó 100 lejt kapnak a pedagógusok, mint a tananyag bepótlásáért; a pénzt uniós alapokból fedezi a román kormány.

krónika
ERDÉLYI MAGYAR KÖZÉLETI NAPILAP

Megjelenik munkanapokon.

Felelőskiadó:

Príma Press Kft.

535600 Székelyudvarhely,

Bethlen Gábor u. 55.

tel.: 0266-218361

ISSN: 1454-7821

Vezetőszerkesztő:
RostásSzabolcs

Ügyvezető: Nemes László

Lapszerkesztők:

BaloghLevente, PávaAdorján

Főmunkatársak:

Pap Melinda, Pataky István

Rovatvezető: BálintEszter
(erdelyitudositasok.gazdasag)

Rovatszerkesztők:

BaloghLevente(politika),

Kiss Judit(kultúra),

Vásárhelyi-Nyemec Réka(sport),

Bede Laura(színes világ),

GräfBotond(szolgáltatás,műsor)

Szerkesztőség: 400027 Kolozsvár, Regele Ferdinand (volt Wesselényi) utca 37. szám

tel.: 0264-705205, 0264-705215, e-mail: kronika@kronika.ro

Terjesztés, előfizetés: 0264-705205 (Kolozsvár), 0265-260170 (Marosvásárhely), 0266-371100 (Csíkszereda), 0266-218361 (Székelyudvarhely), 0266-361201 (Gyergyószentmiklós)

Tudósítók: BíróBlanka(Sepsiszentgyörgy – 0733-969681), Szucher Ervin

(Marosvásárhely-0726-720403),

Vásárhelyi-NyemecRéka(Nagyvárad

– 0726-720292)

Olvasószerkesztő: JakabMárta

Lapterv: Mihály László

Nyomás: Garamond Kft., Kolozsvár

Előfizetési módok, árak, határidők:

Előfizetés felvétele	Kézbesítés	Ár (1 hónapra)	Előfizetési határidő
nálunk	általunk / posta által	35 lej	kb. 23-a (ha ez nem munkanap, akkor +1 nap)
postánposta	általunk	39,2 lej	

Előfizetési lehetőségek nálunk:

ügyfélszolgálatunkon; saját terjesztési hálózatunkban lapkihordóinknál; vidéki partnerboltjainkban, online (www.kronikaonline.ro/elfozetes/csomaganlat)



A Krónika reklámfelületeit a Transversum Media Trade ügynökség értékesíti.

Elérhetőségek:

0726-720286

reklam@transversum.ro

www.transversum.ro